

СПАДАРОЖНАГА ВЕТРУ!

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Прэзідэнт Міжнароднага алімпійскага камітэта Томас Бах адзначыў, што алімпійская вёска ў Пхёнчхане — адна з найлепшых, калі не найлепшая ў гісторыі Алімпійскіх гульняў. «Гэта не толькі месца, дзе будуць жыць спартсмены, гэта месца, дзе яны могуць адчуць дух Алімпійскіх гульняў, знайсці сяброў», — заявіў Бах на адкрыцці.

Большасць нашых спартсменаў ужо там, першымі з алімпійцаў у вёсцы з'явіліся біятланісты. Учора ў Паўднёвую Карэю адправіўся гарналыжнік Юрый Данілачкін, канькабежцы, каманда па лыжных гонках у поўным складзе, прадстаўнік шорт-трэка — Максім Сяргеў, а таксама трэнерскі склад, адміністрацыйная і медыцынская групы. Гарналыжніца Марыя Шканава адправіцца ў алімпійскі Пхёнчхан з Аўстрыі, дзе цяпер праводзіць трэніроўкі. Апошнімі ў вёску прыбудуць фрыстайлісты, якія да 8 лютага рыхтуюцца да стартаў у японскім горадзе Біфук.

Адзначым, што нашы спецыялісты таксама ўжо завяршылі падрыхтоўку медыцынскага блока, які знаходзіцца ў Алімпійскай вёсцы. Ён займае тры прасторныя пакоі, там члены беларускай дэлегацыі змогуць аператыўна атрымаваць неабходныя кансультацыі, фізіятэрапеўтычныя працэдур, масаж, а таксама псіхалагічную дапамогу. «Па вопыце ведаю, падчас Алімпіяды спартсмены нярэдка звяртаюцца да нашых спецыялістаў. І не толькі таму што дзесь-

ці кальнула, але і для прафілактыкі захворванняў, а таксама для аднаўлення пасля фізічных нарузак. Прыходзяць і для таго, каб проста расслабіцца, адравацца ад трывожных думак, пачытаць, пагаварыць па душах — для гэтага ў складзе групы ёсць псіхолаг», — расказаў кіраўнік медыцынскай групы, дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра спорту Генадзь ЗАГАРОДНЫ.

На калегіі Міністэрства спорту і турызму, якая прайшла на гэтым тыдні, кіраўнік ведамства Аляксандр ШАМКО адзначыў, што беларусам у камандным заліку па сілах увайсці ў лік 25 лепшых краін на зімовай Алімпіядзе і Параалімпіядзе ў Пхёнчхане. Міністр падкрэсліў, што праграма падрыхтоўкі да галоўных стартаў зімовага сезона была цалкам выкананая і цяпер слова за атлетаў і іх трэнерамі. Галоўны надзеі беларускіх балельшчыкаў звязаны з выступленнем біятланістаў і майстроў лыжнай акрабяткі, ёсць надрэнныя перспектывы і ў прадстаўнікоў канькабежнага спорту.

Чакаецца, што ў Пхёнчхан прыбудзе 2943 спартсмены з 92 краін, што з'яўляецца самай вялікай колькасцю атлетаў у гісторыі зімовых Алімпійскіх гульняў. Раней рэкорд быў усталяваны ў Сочы — 2800 спартсменаў з 88 краін свету.

Нагадаем, што ў Пхёнчхане ўпершыню будуць уключаны ў праграму Алімпійскіх гульняў спаборніцтва па снаўбордзе ў катэгорыі біг-эйр, мас-старт у канькабежным спорце, камандны

ФОТА БЕЛТА

спаборніцтва ў гарналыжным спорце і дабл-мікст у кёрлінгу. Усяго будзе разыграны 102 камплекты медалёў, што таксама з'яўляецца рэкордам.

Арганізатары адзначылі, што ўжо рэалізавана каля 74 % білетаў на спаборніцтва Гульняў, у продажы застаўся 278 тысяч з 1,07 мільёна, у тым ліку білеты на ўрачыстую цырымонію адкрыцця. Пры гэтым на спаборніцтва першых трох дзён Алімпіяды прададзена амаль 80 % білетаў.

Раней Нацыянальны алімпійскі камітэт Карэі паведаміў, што амаль цалкам распрададзены ўсе месцы на спаборніцтва фігурыстаў (мужчынскае адзіночнае катанне), па кёрлінгу і матчы з удзелам аб'яднанай жаночай хакейнай каманды КНДР і Рэспублікі Карэя.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

■ Надвор'е

Зіма яшчэ вернецца...

У нядзелю па паўднёвым усходзе краіны чакаецца месцамі моцны мокры снег, а ў панядзелак падмарозіцы

У першыя лютаўскія дні прырода працягвала дэманстраваць свой капрызны нораў, але ўжо на наступным тыдні цёплае з ападкамі надвор'е зменіцца пахаладаннем. І ў Беларусі ўсталюецца зімовы характар надвор'я, паведамляюць у Рэспубліканскім цэнтры па гідромэтаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння на большай частцы тэрыторыі краіны чакаюцца мокры снег і дождж, месцамі магчымы слабы туман і галалёд. Максімальная тэмпература паветра будзе ад нуля да плюс 5 градусаў. І ў суботу захаваецца цёплае з ападкамі надвор'я. На большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць мокры снег і дождж. У асобных раёнах чакаецца галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 5 градусаў па поўначы да плюс 3 градусаў па поўдні, удзень прагназуецца ад 3 марозу да 3 цяпла.

У нядзелю тэрыторыя краіны апынецца пад уплывам цыклону, што перамяшчаецца праз паўднёва-ўсходнія раёны, у тым жакому пачне паступаць халодная паветраная маса са Скандынавіі. На большай частцы Беларусі пройдуць кароткачасовы снег, месцамі ён будзе суправаджацца моцным парывістым ветрам. Па паўднёвым усходзе краіны пад уплывам актыўных атмасферных фронтноў цыклону чакаюцца працяглыя ападка (мокры снег, дождж), месцамі моцны мокры снег, наліпанне мокрага снегу, галалёд. Тэмпература паветра на працягу сутак складзе ад мінус 1—7 марозу, толькі па паўднёвым усходзе краіны будзе ад нуля да плюс 3.

Але ў панядзелак пачнецца пахаладанне. У асобных раёнах пройдуць кароткачасовы снег, на дарогах захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра на працягу сутак складзе 2—8 марозу, па поўначы краіны будзе да мінус 10 градусаў (уначы пры праясненнях па паўночным усходзе краіны паветра астудзіцца да мінус 14 градусаў).

Сяргей КУРКАЧ

■ Новыя кнігі

БІБЛІЯТЭКА ПРА НАШЫХ СУЧАСНІКАЎ

У прэдадзень XXV Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу, якая будзе працаваць з 28 лютага па 4 сакавіка ў беларускай сталіцы па праспекце Пераможцаў, 14, выдавецтва «Адукацыя і выхаванне» зрабіла выдатны падарунак чытачам. Выйшла чарговая кніга ў серыі «Асобы».

Гэтым разам зборнік прысвечаны афіцэру-«афганцу» Уладзіміру Гаркаваму. Пад адной вокладкай — аповесць Уладзіміра Гаркавага «Афганістан: без грыфа «сакрэтна» і нарысы, выказванні калег, знаёмых савецкага разведчыка і нашага земляка, які ўжо ў мірным жыцці стаў паспяховым банкірам. У прадмове да кнігі дырэктар «Адукацыі і выхавання» Мікалай Супрановіч піша: «Асобай прынята называць чалавека, унутраныя якасці і ўчынкі якога робяць яго вартым павагі многіх людзей. Гэта, як правіла, чалавек унутрана моцны, глыбокі, з багатым духоўным светам, чалавек, які ўмее спачуваць і суперажываць, надзелены многімі талентамі, чалавек, які здольны быць паспяховым...» Усе гэтыя словы датычацца героя кнігі «Уладзімір Гаркава: жыццё і лёс разведчыка». Не будзем пераказваць яе змест. Заўважым адно: праз аповеды самога Уладзіміра Гаркавага і праз выказванні розных знакамітых, вядомых нашых суайчыннікаў паўстае чалавек неардынарны, дзязьдольны. Тым кніга і цікавая, што літаральна кожная з яе старонак становіцца прадметам сур'езных разваг, прадметам захаплення ад таго, што ёсць сярод сучаснікаў годныя людзі, чый жыццёвы прыклад варты пераймання. Тым самым кніга павінна быць цікавай моладзі.

Некалькі слоў пра кніжную серыю «Асобы», заснавальнікамі якой ў свой час выступілі Мікалай Супрановіч і Уладзімір Ліпскі. Усяго пабачыла свет шэсць кніг-біяграфій, прысвечаных вядомым людзям Беларусі. Сярод герояў серыі — акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Віктар Парфёнаў, лідары аграрнага сектара нашай краіны Аляксей Скакун, Рыгор Бабчонак, двойчы Герой Савецкага Саюза, лётчык-касманаўт СССР Пётр Клімук, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь пісьменнік Уладзімір Ліпскі. Відавочна, што такая своеасаблівая бібліятэка будзе мець працяг. Ужо сёння можна смела гаварыць пра тое, што без кніг такога кшталту не абысцця ў арганізацыі выхаваўчай работы ў агульнаадукацыйнай школе. І сярод нашых сучаснікаў ёсць з каго браць прыклад.

Сяргей ШЫЧКО.

■ Прыродныя рэсурсы

БАГНА ПРАБЛЕМ

Ад чаго пакутуюць беларускія балоты і як з дапамогай міжнародных праектаў атрымліваецца аднавіць іх натуральны стан

ФОТА АНАТОЛЯ КЛЕШЧУКА.

Беларусь ужо шмат гадоў трымае планку адной з найбагацейшых краін Еўропы на рэсурсы водна-балотных угоддзяў. Нягледзячы на маштабную асушальную меліярацыю ў другой палове XX ст., у нашай краіне ўдалося захаваць у натуральным стане 863 тыс. га балот (агульная плошча тарфянікаў складае 2,39 млн га). Беларускія адкрытыя нізінныя балоты і моцна абводненыя поймы раўнінных рэк — найбуйнейшыя ў Еўропе. Яны ж з'яўляюцца важным рэгіёнам для захавання рэдкіх відаў жывёл і раслін.

Сёння для захавання і аднаўлення водна-балотных угоддзяў краіны працуюць вучоныя, спецыялісты прыродаахоўнай галіны, а таксама міжнародныя партнёры.

— Наша краіна далучылася да Канвенцыі аб водна-балотных угоддзях, якія маюць міжнароднае значэнне галоўным чынам у якасці месца пражывання вадаплаўных птушак, — Рамсарскай канвенцыі, у 1999 годзе. За гэты час 26 водна-балотных угоддзяў Беларусі (іх агульная плошча — 778,9 тыс. га) былі ўключаны ў спіс водна-балотных угоддзяў міжнароднага значэння, — расказаў начальнік упраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Мікалай СВДІНСКАІ. — Сёння большая частка рамсарскіх угоддзяў аб'яўлена асабліва ахоўнымі прыроднымі тэрыторы-

ямі ці з'яўляецца прыроднымі тэрыторыямі, якія падлягаюць спецыяльнай ахове і на якіх устаноўлены рэжымы аховы і выкарыстання.

Сёлета пачнецца распрацоўка праекта закона «Аб ахове і выкарыстанні балот (тарфянікаў)», а ў 2019 годзе плануецца атрымаць закончаны нарматыўны дакумент.

Загадчык сектара міжнароднага супрацоўніцтва і суправаджэння прыродаахоўных канвенцый НПЦ НАН Беларусі па біярэсурсах Аляксандр КАЗУЛІН адзначыў, што розныя нормы, якія датычацца балот, прапісаныя ў розных заканадаўчых актах, трэба аб'яднаць у адзін дакумент і выключыць супярэчнасці, што сустракаюцца. «Магчыма, гэта першы закон аб балотах у свеце», — заўважыў вучоны.

Па словах Аляксандра Казуліна, за апошнія гады спецыялісты падышлі да вырашэння праблемы зарастання нізінных балот трыснягом і хмызнякамі. Была распрацавана тэхналогія ўстойлівага выкарыстання біямасы на нізінных балотах, у межах міжнародных праектаў закуплена спецыялізаваная тэхніка. Добрыя вынікі рэалізаваных праектаў даюць падставу больш шырока прымяняць распрацаваныя тэхналогіі. Усё гэта, спадзяецца вучоны, дапаможа захаваць унікальныя нізінныя балоты Палесся, а разам з імі і рэдкія водна-балотныя віды жывёл і раслін.

Наступныя па чарзе — пойменныя лугі, якія таксама актыўна зарастаюць хмызнякамі. Асабліва пакутуе ад гэтага пойма Прыпяці. Некалі самыя

прадуктыўныя лугі і самая рыбная рака Еўропы сёння здаюць свае пазіцыі. Шматгадовая расліннасць назапашваецца ў рацэ, што пагаршае ўмовы для нерасту рыбы, змяншаецца колькасць насякомых і вадаплаўных птушак.

НПЦ па біярэсурсах пры падтрымцы ПРААН/ГЭФ плануе ажыццявіць пілотны праект сумесна з ААТ «Тураўшчына» па ўзнаўленні пойменных лугоў каля вёскі Пагост і Тураўскага луга (Жыткавіцкі раён Гомельскай вобласці). Там плануецца разводзіць мясную жывёлу, выпас якой на гэтых тэрыторыях (вызваленых ад кустоў) будзе праходзіць па спецыяльным графіку.

— Мы хочам паказаць, як гэтыя тэрыторыі можна ўстойліва выкарыстоўваць, — падкрэсліў вучоны.

Пакуль нявырашанай застаецца праблема дэградацыі азёрных экасістэм. Многія беларускія вадаёмы сёння зарастаюць расліннасцю, пагаршаецца кармавая база для рыб, парушаецца відавасклад іхтыяфаўны.

Па словах Аляксандра Казуліна, адна з прычын гэтай сітуацыі — засілле ў беларускіх вадаёмах такіх рыб, як лешч і карп (апошні трапляе ў азёры праз зарыбленне). Гэтыя рыбы выдаюць увесь корм і запускаюць незваротныя працэсы забалочвання.

Каб вырашыць гэтыя праблемы, у НАН Беларусі плануецца пры падтрымцы Глобальнага экалагічнага фонду распрацаваць і выпрабаваць на некалькіх азёрах тэхналогіі іх выратавання.

Вераніка КОЛАСАВА.

■ НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў ЛЮТЫМ

3, субота, 9.00 – 23.30	16, пятніца, 0.00 – 4.30
5, панядзелак, 19.30 – 24.00	17, субота, 23.30 – 24.00
6, аўторак, 0.00 – 6.00	18, нядзеля, 0.00 – 14.00
8, чацвер, 8.30 – 16.00	20, аўторак, 13.00 – 20.30
10, субота, 19.00 – 24.00	22, чацвер, 12.30 – 24.00
11, нядзеля, 0.00 – 4.30	24, субота, 22.00 – 24.00
13, аўторак, 7.30 – 17.00	25, нядзеля, 0.00 – 5.00
15, чацвер, 22.30 – 24.00	26, панядзелак, 23.00 – 24.00
	27, аўторак, 0.00 – 6.30